

SLOVENSKI NAROD.

Ishaja vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 80 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kakor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Rudolfa Kirbiša hiši, Gledališka stolba.

Upravnistvu naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Naše žrtve.

Mnogokrat se čuje: toliko in toliko smo prosi, tožili, molodovali, a vender se nam ne dajo naše pravice, pripadajoče nam po božjem in človeškem pravu. Istina je, toda pokaže se nam drugo vprašanje: koliko pa v resnici žrtvujemo v dosego teh pravic, bodisi gmetno, bodisi drugače? Odgovor ni vesel, a lahek: ves narod, naš rod skupno žrtvuje prav malo, skoro nič! Kar se tiče gmetne stvari, imeli smo jih doslej skoro jedino za litežarna društva. Teh društev bi bilo za nas tudi polovica manj zadosti, ravno tako kakor polovica naših novin a drugodi imajo jih tudi toliko in — žrtve te so pač le žrtvice. Druge vrste žrtve prikazujejo se pač pogosteje, toda le pri posamičnih in reči smemo, da jih ima dosti potov navesti razkosana inteligenca slovenska. V mislih imamo namreč ona razna trpljenja, ona razna sumničjenja in preskakanja onih državnih in družih uradnikov in strank v naše domovini, čutečih, da so naše krvi in našega rodu, — žrtve, katere so se tirjale od raznih oblastev in se pač še terjajo. In zakaj te žrtve? Kakor rečeno, samo zato, ker se upajo javno in včasih še v jako tihi in pollevni obliki priznati, da so slovenskega rodu in da je njih materni jezik slovenski. Očividno je, da je temu narodnemu trpinčenju krivo dosti pot ravno prepohlevno postopanje dotičnega, največkrat pa naša slaba organizacija in vsled tega neodpustljiva neodločnost. Pomniti je treba, da le, kdor se kaže poysoni in v vsakem slučaju odločnega moža, ki svoja zahtevanja utemeljuje na obstoječe zakone in ki vstrajno ter z odprtim vizirjem terja svoje pravice — oni uživa strah pa tudi občudovanje pri makari močnejem nasprotniku, ki se mu ne bode upal kratiti ono, kar sme zahtevati. Tako je pri posameznem, tako je pri celem narodu. Ta naravni zakon kaže se nam v celi svetski povesti, pri nas pa se skoro ne oziramo nanj, ali zato trdimo, da smo sami krivi onim žrtvam, ki jih glede tega trpimo. Treba se torej ravnati po skušnjah drugih tako odločno vselej in povsod, kakor smo ravno označili: in te baže žrtve, ki smo jim skoro sami krivi, morajo do mala izginiti.

Omenili smo, da je ono, kar dajemo za na-

rodne naše namene v denarji pičlo malo in da, do slej sploh družega storili nismo, kakor da smo bili člani našim leposlovnim in zabavnim društvom in da smo se naročali še prav malomarno na naše časopisje.

Zadnji čas ustanovilo se je dvoje društev, ki imata globokeji pomen za naš kulturni in s tem narodni razvitek. Ti društvi sta „Narodni dom“ in družba sv. Cirila in Metoda. Mi smo dokazali že večkrat, da imata obe za Slovenstvo odločilen in ne samo lokalni pomen, ter da je glavno od denarnega stanja in s tem delovanja obeh odvisen tudi slovenski razvitek. Danes imamo poudarjati samo jedno toplo istino, da se ravno naša premožnejša inteligenca za obe društvi premalo zanima. Žalostno je videti, da recimo A, ki ima stokrat večji imetek kot B, stoji v izkazih z istim malim doneskom ali pa sploh ne stoji pri teh narodnih žrtvah. Ona rubrika glavnih knjig pa, ki ima častni naslov „ustanovniki“, ona žaluje skoro osamela ter se ozira sramožljivo na drobne svoje družice. Porečete nam: naša domovina ni bogata, mi nimamo bogatašev. Da, istina ni jih mnogo število, a konci čisto revna ni, kajti ako pogledamo, koliko se daje za druge namene, koliko se izda novcev izyan dežele, onda se rodoljubu krči srce ter obhaja ga prepričanje, da naš rod, odnosno da njega voditelji ne poznajo svojega poklica. Ozrmo se, samó k našim bratom Hrvatom in Čehom! Ni se nam možno primerjati z njimi padate nam v besedo. Dobro, storite desetino, storite dvajsetino toliko kakor Čehi in imeli bomo v našem središči krasen „Narodni Dom“, ondi in po naših mejah pa dobrih lastnih šol. Take dejanske ljubavi do naroda nam je treba, s tako bomo zmogli. S to ljubavjo so Čehi ustanovili pol stotine narodnih srednjih šol — ki se morajo polagoma sprejemati v državno oskrbo, s to ljubavjo zgradili so si monumentalne svoje zgradbe.

Zbog tega mislimo mi, da bi nam bilo v večjo sramoto in ob jednem spodbujó, ko bi naše novine iz dotičnih čeških in hrvatskih izkazov posnemale ogromne svote teh doneskov, kakor da zopet in zopet natiskujejo pozive in vabila, katerih uspeh je komaj opomnje vreden.

Znani Gopčević omenja v svojej najnoveji knjigi

grdo lastnost Bolgarov: skopost in sicer tudi skopost za potrebna sredstva narodnega napredka. Slovenski velmoži, katerim je previdnost in sreča usula več imetja, ne dajte, da bi tudi vam veljal sramotni ta pridevek! Novci, ki jih daste v ta namen, so za nas vseh blagor bolje naloženi, kakor da jih hranite v svojih železnih blagajnah, kajti te naprave donšale nam bodo velike obresti. Ako pa nemate pravega pojma za to, tedaj se ne služite slovenskemu imenu, kajti taki Slovenci, taki narodnjaki, ki imajo svojo narodnost le na jeziku, kedar so brez skrbi v ožjem krogu okrog obložene mise, tacih ne trebamo. Bolgarom stavijo cerkve in šole Rusi, nam jih ne bodejo.

Slovenci smo sami, prav sami in sami si moramo pomoči k boljšemu stanju, kakor si moremo, vlada nam ne bode nikedar pomagala. To pa je mogoče le in jedino, ako smo pri varovanju naših pravic vstrajni in žilavi ter ako v njih podporo darujemo, tudi novce, ne le novčice. Tudi tu velja več podjetnosti, potem dobimo v očeh naših nasprotnikov in vlade več ugleda in moči ter glasovi naših zastopnikov šteli se bodejo drugače, kakor se sedaj. Čas hiti, vsaka zamujena minuta je le v našo kvar.

Zato na delo, in Bog pomozil! —

Veliki pevski zbor na Ptuj.

Ako je res, da so shodi nemških pevcev in telovadcev pripravljali in gladili pot zjedinenju Nemčije, bi morali tudi mi Slovenci z veseljem in zadoščenjem pozdravljati vsako narodno veselico, ker nas za korak približa zjedinenju in ker pospešuje narodno zavest. S posebnim veseljem pa se mora pozdravljati slavnost, kakeršno nam je priredilo preteklo nedeljo „Slovensko pevsko društvo“ na Ptuj, katera ostane vsakemu, ki se je je udeležil, nepozabna.

Starodavni Ptuj je za nas velevažna postojanka, zatorej se je na vabilo „Slov. pevskega društva“ vsak narodnjak, ki je le utegnil, takoj odločil, udeležiti se slavnosti, kajti pri tej priliki šlo je za to, da se pokaže Slovencev solidarnost, da Ptujskim rodoljubom in prvoboriteljem, ki so zadnji čas izgubili tri tako odlične sile, kakor so bili dični Boži-

LISTEK.

Male slike.

(Iz načrtov mrtve duše.)

Spisal Nenad.

Ko je tebe, jadransko morje, v prvič ugledalo moje oko, vzkipelo mi je čuteče srce in prsi so se same radosti visoko dvigale. In duša moja, željna videti te, te je pristrčno pozdravljala! In ta morska širjava in ta sinja planjava in to kipeče valovje, kako vabljivo moč krije v sebi!

Ni čuda tedaj! da star mornar brez morja živeti ne more, ono mu je neophodna potreba, kakor ribi bistra voda. Vsaj gledati ga mora! . . .

Koj ko sem bil ostavil železniško postajo, oddal sem postreščeku svojo obilno potno torbo in svojo vizitnico, naznanil sem mu ulico in številko svojega bodočega stanišča, poslovil se od njega ter šel ogledavat to čarobno in vabljivo morje in njega plavajoče parobrode. Zanimalo me je, ob morskem bregu gredočega, drvenje in vrvenje ljudij, njihovo kričanje, govornica tujih narodov in drdranje voz. Z neizrečeno radovednostjo opazoval sem to živahno,

veselo, zanimivo in polno življenje. In ko opazujem in ogledujem, in postajam in zopet počasno naprej korakam in se radovedno obračam zdaj na levo, zdaj na desno; prilepi se na me mala, čokata možka postava z drobnimi in črnimi očmi in s prijaznim obrazom, pozdraveč me s preprijazno besedo ter me vprašajoč, ali potrebujem kakega kažipota in razkazovalca znamenitostij mesta.

„Lepa hvala! Danes ne mislim mesta in njegove znamenitosti ogledovati; le morje, to čarobno morje izvabilo me je za trenotek le sem,“ odgovorim mu prijazno.

„Kaj ne! na tujca ima to čarobno morje velik utis?“ vpraša me on z rahlo besedo.

„Vsaka novost ima na človeka velik utis!“ dejem mu ter počasnim korakom naprej grem.

Mala čokata postava sledi mi molče kakor moja senca. Iznebil bi se je rad, a ni mogoče. — Zopet se ustavim na morskem obrežju ter ogledujem velik anglešk parobrod, spoznal sem ga bil po praporu. Mož pristopi bližje k meni ter me uljudno vpraša, ali si hočem parobrod natančneje ogledati, dovoljenje bo že sam od kapitana dobil.

„Lepa hvala! Danes se mi ne poljubi!“ odgovorim hladno možu.

„Oprostite! Kedaj si pa mislite mesto natanko ogledati? Jaz imam dovolj časa in tudi mesto in njega znamenitosti mi niso neznanne,“ deje preprijazno mož.

„Ko bi ne imel sorodnikov, bila bi mi vaša ponudba in postrežnost dobro došla,“ odgovorim glasno in skoro osorno možu.

Počasno korakam ob morskem bregu in mali mož mi sledi ter mi nekaj pripoveduje. Kaj? tega se ne vem spominjati; ni mi bilo mari njegovega pripovedovanja. In ko od obrežja zavijem proti notranjemu mestu, zagledam pri velikej palači pod svetilnico moža, ki je obuvala snažil. Iznebil bi se bil rad malo prahu, zato sem šel k njemu. Mož me pozdravi ter začne svoje opravilo. Mali mož, ki je bil vedno za manoj, vstopi se sedaj pred me, vzame klobuk raz glave ter me prosi daru. No, kaj sem hotel? Vzel sem dvajsetico ter mu jo podaril. Mož me srpo pogleda ter mi osorno in zaničljivo deje: „No, še beraču se več podari! — Sramujte se! — Za dvajsetico še nisem nikomur bil za kažipota in razkazovalca!“

Da me je ta beseda in to vedenje iznenadilo in razkačilo, razume se samo ob sebi; toda to ni vredno prepira, mislil sem si. Vzel sem še jedno

dar Raič, dr. Alojzij Gregorec in Ivan Urbanec, s svojo podporo dejanski zagotovimo, da neso osamljeni v svojem trdem boju, in da svet vidi, kako napr duje slovenska stvar, slovenska pesen, in kako se s tem napredovanjem ruši nemški most do Adrije

Zavedaje se važnosti Ptujškega mesta in v njem vršče se pevske slavnosti, namenili so se rodoljubi iz vseh krajev na Ptuj. Iz Ljubljane odpeljalo se jih je že v soboto popoldne lepo število, na posamičnih postajah pridruževali so se drugi in ko smo po 8 uri zvečer dospeli na Ptuj, bilo nas je že blizu sto. Oficijalnega pozdrava na kolodvoru ni bilo in tako smo šli skozi goste tolpe radovednih in presenečenih Ptujčanov v mesto, v lični „Narodni dom“, kjer se je vršila prosta zabava s petjem, pozdravom g. predsednika Lešnika in odzdravom g. Nollija iz Ljubljane itd.

V nedeljo dopoldne začel se je vršiti pravi program. Ob 10 uri vrelj je vse na kolodvor pričakovat vlak, ki ima pripeljati glavni oddelek gostov. Pripeljalo se jih je do 250, največ iz Ljubljane, iz Žalca, Celja, potem pa z raznih postaj ob železnici. Ko so se izkrcali iz vagonov, ustopili so se v vrsto in s „Sokolom“ z zastavo na čelu, korakali v jako dolgemu sprevodu skozi mesto. Dasi je bila prepovedana godba in petje, dasi Sokol ni smel niti zastave razviti, je nepričakovano velika udeležba vnanjih članov in impozantni sprevod napravil velik utis na Ptujške Nemce, videlo se je, da se kaj takega neso nadejali. A tudi Ptujski rodoljubi in došli gostje bili so radostno presenečeni na tolikem številu, na vsestranski udeležbi slovenskega razumnštva, in ko so iz dr. Čučka hiše brdke gospice začele obsipati prišlece z lepimi šopki, zaorili so se iskreni živoklici in ponosni na poklonitev iz nežnih rok, korakali smo v „Narodni dom“. Ondi pozdravil je mesto predsednika g. dr. Jurtela došle goste z iskrenimi besedami, rekoč, da je prostor „Narodnega doma“ ni velik, a ta je naš, ter zagotavlja je bratskih simpatij zaklical jim „dobro došli!“

V imenu „Sokola“ odgovoril je podstarosta Noll rekoč, da je „Sokol“ vsekdar z veseljem delal na narodnem polju, s posebno radostjo pa vsprejel povabilo na Ptuj, da s svojo prisotnostjo kolikor mogoče pripomore k sijajnemu izidu. Potem pozdravil je prišlece g. Lešnik v imenu „Slovenskega pevskega društva“. Ob sebi se umeje, da so vsi govorili bili vsprejeti z navdušenimi živoklici.

Po tem pozdravu razvrstili so se gostje po prostorih „Narodnega doma“ in se mej soboj pozdravljali in predstavljali. Zastopana so bila nastopna društva: „Vila“ iz Varaždina, „Podravec“ iz Koprivnice, „Zora“ iz Karlova. Ljubljanski „Sokol“, pevski zbor iz Ljubljane, „Pisateljsko društvo“, „Dramatično društvo“, Celjska Čitalnica, Žalska Čitalnica, „Sloga“ in Čitalnica iz Ormoža, akademična društva „Slovenija“, „Triglav“ in „Hrvatska“, „Slovensko pevske društvo“ z Dunaja, Mariborska Čitalnica in „Dolenjsko pevske društvo“. Razen teh pa je bilo še veliko rodoljubov iz raznih krajev, mnogo zastopnic krasnega spola, sploh pa toliko tako odličnega občinstva, da v Ptuj kaj takega še ni bilo.

Tudi kmetski stan bil je dobro zastopan. Iz

dvajsetico, ter mu jo pomolil. Jezno jo je vzelo ter odšel, ne da bi se mi bil zahvalil.

Jaz in moj snažitelj sva se smijala temu predrznemu možu; bil je Nemeč, njegovo Dunajsko narečje ga je razodevalo.

„No, prvo lekcijo ste že dobro plačali!“ pravi snažitelj šale se.

„No, to je malenkost; pa zdaj me nobeden več na limanice ne vjame!“ odgovorim mu smeje se.

„Ti kažipot so taki sitneži in vsiljenci, da se jih človek ne more znebiti, ko bi jih tudi s palico proč drvil. Ko kakega tujca zagledajo, sledi mu ter ga preganjajo kot lovec divjo zver. Težko je, jako težko je njim ulti. Neizvedeni tujec je skoro gotovo njih žrtev. No! vi ste se ga še dokaj bitro in z dovolj neznatnim plačilom iznebili,“ deje mi prijazno snažitelj.

Osnalil me je bil. Plačal sem mu. Prijazno se mi zahvali stari sloki mož s svetlimi in udrtimi očmi. Odšel sem, a ta prijazna in ven in ven poštena duša ostala mi je v spominu.

Odslej je imel sivi mož vselej, kadar sem šel mimo njega, kako prijazno besedo za me. Na večer, ko sem bil ostavil družbo ter se sam sprehajal ob bregu čarobnega morja, postal sem češče prijem, ker mi je rad kako zanimivo črtico iz svo-

Konjic pripeljalo se je pod vodstvom g. dr. Prusa, tamošnjega našega neumornega prvoboritelja, 22 jako veljavnih in imovitih posestnikov, iz Ormoža in bližnjih krajev pa so prihajali do popoldne kar v tolpah v mesto.

Ob 11. uri bil je v „Narodnega doma“ lični dvorani „Slovenskega pevskega društva“ občni zbor, pri katerem je bilo do 80 članov navzočnih. Predsednik Lešnik, konstatujoč zadostno število izvršujočih članov, pozdravlja člane, katerim se bode danes dal odgovor, kako in za kaj so se uporabljali doneski udov. Nobeno društvo se še ni tako lepo razcvitalo, kakor naše. Ko je bil l. 1884 prvi shod v Mariboru, bilo je število še nezadostno, zbor bil je mal, a čulo se je: „Angeljsko petje!“ Tako društvo je podpore vredno! In ni ostalo samo pri besedah, društvo se je dejanski podpiralo in v Celji bil je uspeh že sijajen. Kako smo od takrat napredovali, pokazalo se bode danes. Ko je potem omenjal nemile osode, ki je društvu vzela ustanovnika Raiča in podpornika dr. Gregoriča in so vsi člani v znamenje sožaljenja ustali in 3 krat „Slava!“ zaklicali obema pokojnikoma, je g. Lešnik končal svoj nagovor z nujno prošnjo, naj vsi društvu ostanejo zvesti. (Dobro! Živio!)

Tajnik g. Porekar poroča potem o društvenem delovanju, konstatuje vsestranski veseli napredek. Odbor imel je vsega vkupe 6 sej in si vsekdar prizadeval najbolje pogoditi za društveni prospah. Društvo šteje 6 ustanovnikov, 101 podpornika, 210 izvršujočih udov, vkupe 316 članov, kar je najboljši dokaz, da ima društvo svojo oporo v narodu in da je priljubljeno.

Poročilo tajnikovo se z odobravanjem vzame na znanje, na kar gosp. blagajnik Strgar osvetli gmotno stran društva. Dohodkov bilo je 444 gl. 17 kr., izdatkov 396 gl. 36 kr., torej prebitka v blagajnici 47 gl. 67 kr. Ko so računski pregledniki izjavili, da so vse račune in blagajnico našli v najlepšem redu, pride na vrsto volitev novega odbora.

Na predlog gosp. Klobučarja izvoli se per acclamationem in z živoklici: Predsednikom g. M. Lešnik, davkarski pristav; odborniki gg.: dr. Fr. Gross, sodnijski pristav; Ivan Strgar, davkarski pristav; Toma Romih, mestni učitelj; Tone Porekar, učitelj, (vsi na Ptuj stanujoči). Vnanjimi odborniki gg.: dr. Fran Kapus v Celji; Fran Veršec, notař v Sevnici; Gabrijel Majcen, učitelj v Mariboru; Josip Freuensfeld, učitelj v Ljutomeru. Namestnikoma gg.: dr. Frjancič v Ljubljani, Fran Kočbek, učitelj v Žavci.

Pri zadnji točki „Posamični nasveti“ razpravljalo se je, kje naj bi bil prihodnji občni zbor društva. Čuli so se glasovi za Brežice, Sevnico, Žalec, Slovenji Gradec in celo za Slovensko Bistrico, naposled se je pa odboru prepustilo, da v tej zadevi poizveduje in ukrene, na kar je predsednik zborovanje zaključil. (Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 17. avgusta.

Kakor se piše od merodajne strani „Oesterr. Corr.“, tirolski konservativci nikakor ne odobravajo

jega pomorskega življenja pripovedoval. Dasi sem vedel, da je starček v svojem življenji dokaj zanimivega doživel in dasi bi bil rad kaj skupnega iz njegovega življenja izvedel, vendar ga nesem hotel izvedavo po tem izpraševati.

Čista italijanska sinjina blestela je že dokaj časa nad hrupnim glavnim mestom našega ljubega Primorja. Vročina je že od dne do dne bolj pritiskala in drevje in zelenje jelo se je sušiti.

Bilo je necega jutra. Solnce je prej ta dan sosebno hudo pripekalo, tako da je še po noči iz tlaku neprijetna vročina puhtela. Spal sem po noči dve uri ter imel nemirno spanje. In ko se je bilo jelo na vzhodu daniti, vstal sem ves potan in utrujen s postelje, opravil sem se ter naznanil hišini, da naj moj sorodnici pove, da jo bom pri morji pričakoval.

Zmenila sva se s sorodnico prejšnji dan, da se popeljeva s čolničem v Miramar. — Ko sem stopil na ulico, bila je že vsa polna življenja. Težki vozovi drdrali so mimo mene in suhe postave de lavcev hitele so služiti svoj skromni kruh. Počasno korakal sem proti morju. Solnce je na vzhodu že vzplavalo. Soparno je bilo. Moj stari znanec je bil tudi že na svojem mestu. Zdehal je. Tudi njemu ni vročina privoščila dovolj sladkega spanja. Šel sem

Lienbacherjevega prizadevanja, da bi osnoval nemškonskopservativno stranko. Kakor sedaj stojé stvari v Avstriji, mislijo tirolski konservativci, da drugega ne kaže, kakor pospeševati jejinstvo in moč desnice. Liberalna stranka le tako dolgo ne more urediti svojih načrtov, dokler je desnica jedina. Ko bi se nemški konservativci odločili od desnice, bi koristili samo liberalcem.

Ogri so priredili v Budimpešti zgodovinsko razstavo ob dvestoletnici osvobojenja Pešte turškega izesa. Povabili so k tej slavnosti razne korporacije. Mej drugim poslali so tudi vabilo mestnemu zastopu v Monakovem, da bi poslal svojega zastopnika k tej slavnosti. Monakovski mestni očetje so pa to prošnjo odbili, ker mislijo, da so Budimpešti osvobodili sami Nemci, razstava in slavnost bi pa utegnula le pospeševati ogerske koristi. Temeljiti nemški učejniki ne pomislijo, da je osvobojenje Budimpešte bila le naravna posledica osvobojenja Dunaja. Dunaj so pa v prvej vrsti osvobodili Poljaki in Čehi. Osvobojenje Dunaja in osvobojenje Budimpešte ni samo nemško, pa tudi ne samo madjarsko delo, ampak tudi slovansko. — Zgodovinska razstava se je predvčeraj otvorila. Pomenljivo je, da je Tisza v svojem odgovoru županu porabil to prilžnost, da je hvalil hrabrost vojske. Sicer je pa ogerski ministerski predsednik poudarjal, da je osvobojenje Budimpešte velicega pomena ne le za Ogersko, ampak za vse krščanstvo.

Vnanje države.

Oficijozno glasilo ruske vlade, „Nord“, piše o **Gasteinskem shodu**, da se ne sme izvajati vznemirljivih posledic iz tega, da Giersa ni bilo v Gasteinu, če tudi se je to opazilo. Giers se resno zdravi v Franzensbadu. Njegovo potovanje ni nikak političen izlet. Najbrž se snide s knezom Bismarckom. Ko bi se tudi ne sešel, zategadelj ne bodo mir in dobri odnošaji treh cesarskih držav v nevarnosti. Treba se je ozirati na stališče Rusije. Njen minister se ni mogel udeležiti slavnega shoda, katerega središče je bil Bismarck. Velikost Rusije mu ne dopušča tega. Rusija dobro vé, da bi bilo izdajstvo proti človeštvu, ko bi začela kako evropsko vojno, vé, da bi jo zaradi tega zadela strašna odgovornost. Tega tudi ne bode storila, dokler se ne oškodujejo njena narodna dostojnost in njeni življenski interesi. Obisk nadvojvode Ludovika imel je nekaj pomena, zlasti ker se je vršil skoro ob istem času, kakor se je spremenilo ministerstvo na Angleskem. Tories so odločni nasprotniki Rusije. Bolgarsko vprašanje zmatrajo za klin, ki se je zabil v zvezo treh cesarjev. Treba je še samo udariti nanj, pa se bode razletela. Potovanje nadvojvode Karola Ludovika za angleske konservativce ni ugodno znamenje.

Poslednji čas se je mnogo govorilo, da **Srbija** misli na novo vojno. Zato so pa Turčija in vele-vlasti zahtevale v Belemgradu pojasnil. Srbska vlada jim je odgovorila, da ima preveč dela, da ohrani red, ne da bi pa še mislila na vojno. Vsa poročila o zbiranju vojsk so izmišljena. Nam se tudi zdi, da se bodo Srbi še dobro premislili, predno začno zopet kako vojno. Od vojne jih pa tudi odvrtaajo slabe finančne razmere, kajti državni dolg je že narasel na 300 milijonov frankov, kar je veliko za tako majhno državo.

Bismarck vedno premišljuje, kako bi oslabil **Rusijo**. Sedaj šunta Kitajce, da bi napali Ruse. Hi kratu bi pa Nemci začeli boj z zapada. V Berlinu mislijo, da bode potem Rusija prišla v tak položaj, kakor bi Nemčija, ko bi je h kratu napovedali vojno Francija in Rusija. Bismarck že dolgo pripravlja Kitaj za vojno z Rusi. Nemški častniki vezbajo kitajske vojake. Sicer se pa Bismarck utegne v svojih računih malo zmotiti, kajti Francozi bodo takoj začeli boj z Nemčijo, kakor hitro

k njemu ter sem se mu pritoževal o tej neznosni vročini.

„Kaj vi marate, ki imate visoko, prostorno in zračno sobo! Ali jaz, ko pridem po leti na večer domov in stopim v svojo podstrešno sobo, mislim, da sem prišel v peklenško brezno. Ko odprem sobo, objame me taka soparica, da bi kmalu omočen postal. In v tej ozki, nizki in zaduhti sobi moram počivati, ne, čem reči, me muči čez noč neka neznanca moč! To je življenje! Kaj ne gospod? — Bolje, da bi me ne bilo!“ govori starček z resnim glasom.

Nesem mu bil odgovoril; nem strmel sem proti sinjemu morju.

„Da, pokorim se, kakor nekadaj jetniki pod svinčenimi strehami v krasnih Benetkah!“ zamrmral je starček čez nekoliko časa in je zopet obmolnil.

„Da, tudi jaz sem bil nekadaj mlad, tudi jaz sem gledal srečne dneve!“ govori sivi mož na poluglasno in prej neznan ožnost razlije se po njegovem velem lici.

Radoveden sem postajal. — Izvedel bi bil rad kaj več iz njegovega življenja; a vzbujati mu grenke spomine, zdelo se mi je trdosrčno. A starčku razvezal se je jezik. Jel je sam o svojem dokaj burnem življenji pripovedovati. Z veliko pozornostjo sledil sem njega pripovedovanju. (Koniec prih.)

se v kako vojno zaplete. Nemški ogleduhi se že klatijo po Rusiji. Te dni so našli v Smolenskem nemškega častnika, ki se je, kakor je trdil, učil ruščini. V Smolensku pa biva zatogadeli, ker je v Moskvi vse predrago.

„Neue freie Presse“ brzojavlja se iz Carigrada, da se turška politika vedno bolj nagiba na rusko stran. Za gotove slučaje je nekda celo rusko-turška alianca mogoča.

Kakor je znano, francoskim oportunistom zlasti pa Ferry-ju ne ugaja sedanje ministerstvo. Kakor ve „France“ povedati, Brisson, Ferry in njih tovariši ukrepajo, kako bi vrgli sedanjo vlado. To se jim utegne tudi posrečiti, ker nobena republikanska frakcija sama zase v zbornici nima večine. Monarhisti bodo pa gotovo glasovali proti vladi. Toda kaj potem. Brisson ali pa Ferry pride zopet na krmilo, ki se pa zopet ne bode mogel dolgo obdržati, ker ga radikalci ne bodo podpirali. Na monarhiste naj se pa Brisson in Ferry nikar ne za našata. Sploh se pa na Francoskem vrši pred vsem boj za osebe. Te neprestane vladne premembe mnogo škodujejo državi, ki se vsled tega ne more dovolj pripraviti na veliki boj z Nemčijo.

Da so se belgijski delavci tako taktno obnašali pri shodu v nedeljo, napravilo je jako dober utis. Vsi listi jih hvalijo in zahtevajo političnih in socialnih reform. Vlado „Journal de Bruxelles“ piše, da vlada ne zmatra splošne volilne pravice za nemogočo. Shod pa ni bil tako mnogobrojno obiskan, kakor se je pričakovalo. Prišlo je bilo k večjemu k 30.000 delavcev. Pričakovalo se jih je kakih 50.000.

Domače stvari.

— (Cesarjev rojstni dan) praznoval se bode jutri jako slovesno. Danes ob 8. uri zvečer bode mirozov (Zapfenstreich). Godba domačega pešpolka št. 17. pojde po vseh večjih cestah in ulicah mesta, ter bode svirala dva komada na Auerspergovem trgu pred stanovanjem deželnega predsednika barona Winkler-ja in vojaškega poveljnika viteza Keila. Jutri zjutraj ob 5. uri naznanjal bode strel topov z Grada veseli praznik, godba 97. pešpolka kralj Milan I. pa bode svirala po ulicah Ljubljanskega mesta budnico. Ob 8. uri je na mestnem travniku nasproti kolizeja, oziroma sredi drevoreda sv. maša. Vojaštvo, pešpolki 17. in 97. brambovski polk, konica, sanitetni vojaki in drugi vojaki postavili se bodo v treh vrstah na travniku tik kolizeja, vojaški častniki, ki neso v službi, ki so v rezervi ali izven službe pa se zbera v drevoredu, da so prisotni pri sv. maši. Poglavitne oddelke sv. maše označevali bodo vojaki s strelji, katerim bodo topovi z Grada odzdravljali. Po maši bode defilovanje vojaštva pred divizijskem poveljnikom. Ko bi bilo vreme neugodno, izostane sv. maša na prostem in se udeležijo velike maše v stolni cerkvi vsi častniki; batalijon vojaštva z godbo in zastavo pa se postavi pred stolno cerkev. Popoldne je banket vseh častnikov c. kr. armade in deželnih brambovcov v zgornjih prostorih kazine, pri katerem bode svirala vojaška godba 17. pešpolka. Napitnica na presvitlega cesarja odzdravila se bode s strelom topov na Gradu.

— (Deputacija), obstoječa iz gg. župana Antona Lovšeta, srenjskega odbornika Josipa Koprivnikarja in nadučitelja Jurija Adlešiča, izročila je včeraj pristavu tukajšnje c. kr. finančne prokure g. Emilu Guttmanu prekrasno izdelano diplomno častnega občana Šmartinske občine pri Litiji, katerim je bil, kakor smo že poročali, g. Guttman dne 29. decembra lanskega leta jednoglasno ime novan.

— („Rogača“) izšla je 16. številka. Vsebinska je jako mnogovrstna in ima tudi ta številka mnogo ličnih ilustracij.

— (Ljubljanski strelci) praznovali so v nedeljo cesarjev rojstni dan s slovesnim streljanjem, pri katerem je svirala vojaška godba domačega pešpolka. Občinstva bilo je mnogo, posebno pa častnikov, tudi g. župan Grasselli bil je navzoč. Strelišče bilo je z zastavami okrašeno, mej katerimi je vihrala tudi „die Farbe der herrschaftlichen Livrébedienten“, kakor je nazval Valvazor modrožolto zastavo, katero bi gg. Dežman & Co. po vsej sili radi urinili za deželno-kranjsko. Pa žalostno, da je toliko narodnjakov pri strelskem društvu, pa se nobeden za domačo zastavo ne gane.

— (Občni kranjski veteranski kor) praznoval je kaj lepo desetletnico blagoslovljenja svoje zastave. V znak slovesnosti vihrali sta iznad društvenih prostorov dve krasni zastavi, cesarska in slovenska. Dopoldne je bila v sv. Petra cerkvi sv. maša, katere se je udeležilo nad 150 veterancev v paradji z zastavo in godbo. Popoldne ob

4 uri pa so korakali veteranci z godbo na Vič v gostilnico g. Ločnikarja, katera je bila jako lepo s cesarskimi in slovenskimi zastavami, z raznobojnimi baloni in dreveski okrašena. Slovenska napisa: „Dobro došli“, „Živel“ pozdravljala sta veterane vmes odmeval je grom topičev. Zvečer je bil umetalni ogenj in razsvetljava vrta. Gospod korni poveljnik je v krepkih naudušenih napitnicah napiljal presvetlemu cesarju kot pokrovitelju društva, presvetli cesarici kot kumici zastave in avstrijski armadi, katero časte in ljubijo vsi veterani. Navdušenost je bila velika, red izboren in veselo vrnilo se je občinstvo, gotovo do tisoč ljudij ob 10. uri v mesto.

— (Potrjena) je volitev g. Eduarda Candolinija v Poljčanah načelnikom slovenjebistriškega okrajnega zastopa, g. J. Rathoferja v Slov. Bistrici pa njega namestnikom.

— (Čebelni somenj na Igu) bil je na sv. Lovrenca dan. Čebelarjev in kupcev prišlo je mnogo. Pripeljalo se je do 320 panjev čebel in prodali skoro vsi, samo 12 jih je ostalo, dasi so bile cene visoke in je par panjev stal 6 gl. Večinoma kupili so vse posestniki z Vižmarij in Šent Vida nad Ljubljano. — V nedeljo bil je 2. čebelarški somenj. Pripeljali so okoli 250 panjev. Cena je pa na 2. somnji močno pala. Par panjev stal je 4, celo 3 gl., ali na tehtnco 16 $\frac{1}{2}$ kr. stari funt. Vse blago pokupili so posestniki iz Ljubljane, s Posavja in iz Kozarij. Čebele so letos nenavadno dobre in močne, če se še ajdova paša obnese, bode veliko in izvrstnega pridelka.

— (Uradno izvestje o koleri v Trstu.) Od polnoči 15. t. m. do polnoči 16. t. m. v mestu 16 slučajev, v okolici 1. Doslej 259 za kolero zbolelo, 48 ozdravelo, 152 umrlo. — Z dežele se dne 14. t. m. naznanja: V Ricmanjih 3, v Izoli 13, v Rovinji 1, v Sočergi 1, v Selu 1.

— (Nova cesta čez Gorjance) se je pretaklo sredo slovesno otvorila. K tej slovesnosti prišlo je iz Rudolfovega in iz Metlike 66 oseb. Nova cesta je kaj dobro izpeljana, rebri ni skorinič, tako da navzdol niti zavirati ni treba. Zabava došlih gostov bila je pod milim nebom. Skrbljivo je bilo za pivo in vino, in za petenjo, ki se je spekla na ražnu. Sprežilo se je mnogo napitnic. Napivali so: župnik Virant presvetlemu cesarju. Lehmann podjetniku Lončariču (v slovenskem govoru). Nadalje napilo se je inženjerem Leinmüllerju in obema Žužkoma, poslancu Šukljeju, deželnemu predsedniku baronu Winklerju, gostom iz Metlike, v katerih imenu se je g. Prosenik zahvaljeval, slovenski domovini in dolenskem meščanstvu itd.

— (V Krapini) umoril se je, kakor čitamo v „Obzoru“ dne 10. t. m. delavec Gorup na grozen način. Svojo obleko zmočil je s petroljem, zložil potem grmado, jo zažgal ter se na njo ulegel. V zadnjem hipu se je menda skesal in skočil z grmade. A obleka se je bila že vnela. Nesrečni samomorilec valjal se je po tleh, da bi ogenj udušil, toda ni se posrečilo, umrl je po groznih bolečinah. Nagibi samomoru neso znani.

— (Okrajna razstava govedine v Podgradu.) V spodbudo živinoreje in za zboljšanje plemena domače goveje živine bode dne 1. septembra 1886 v Podgradu razstava goveje živine za ves politični okraj Volovski, pri kateri se razdeli 9 darov gojiteljem najlepše razstavljenih živine, s posebnim oziranjem na dosežene uspehe pri zboljšanju plemena. Obdarovani bodo le živinorejci političnega okraja Volovskega po določenih pravilih, katera brezplačno razdaja in tudi po pošti razpošilja podpisano predsedništvo zadruga vsakemu, kdor se oglasi. Razstavljenega goveda tekmovala bodo za darila v treh oddelkih: a) Plemenski junci od 9 mesecev do 3 leta starosti. b) Krave od 2 do 5 let starosti. c) Junice, tudi že breje, vsaj 18 mesecev stare. Obdarovani bodo: a) trije plemenski junci: I. dar 50 gl.; II. dar 35 gl.; III. dar 25 gl., vkup 110 gl. b) tri krave; I. dar 35 gl., II. dar 25 gl., III. dar 20 gl., vkup 80 gl. c) tri junice: I. dar 25 gl., II. dar 20 gl., III. dar 15 gl., vkup 60 gl. Pravila za razstavo delila se bodo brezplačno tudi po občinskih glavarstvih onim, ki se oglasijo osobno ali pismeno. Ob jednem bo prirejena po podpisani gospodarski zadrugi v Podgradu razstava kmetijskega orodja, katera bo trajala do 16. septembra t. l. Razstavljeno bo na ogled in poskušnjo različno novošegno kmetijsko orodje, kakor plugi, kopala, mlatilnice itd. itd. Za poskušnjo razstavljenega orodja prirejani bodo pr-

lični prostori in določeni dnevi ter bodo ogledovalcem in poskuševalcem brezplačno dajala se vsa zaželjena pojasnila, da se lahko prepričajo o velikih koristih napredka v kmetijstvu. Predsedništvo gospodarske zadruge za sodnjiški okraj Podgrad v Materiji 9. avgusta 1886. Zupančič.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Monakovo 17. avgusta. Magistrat jednoglasno sklenil, da se na vabilo k slavnosti 200 letnice v Budimpešti poslano občinskim pooblaščencom odgovori po slednjih predlogih, da se namreč vabilo hvaležno odklanja.

Reka 16. avgusta. V zadnjih 24. urah tukaj 3 za kolero zboleli, umrl nobeden.

Zagreb 16. avgusta. Po najnovejših uradnih izvestjih včeraj v Podkilovci, na Trsatu, v Jelenji in Grobniku po jedna osoba za kolero zbolela. V Jelenji zbolel zdravnik Stern.

Narodno-gospodarske stvari.

Mlekarska zadruga v Ljubljani.

(Konec.)

Tako skrbijo tudi nekatera mesta iz zdravstvenih ozirov za dojenčke s tem, da pospešujejo posebne mlekarije, katere oskrbujejo krave po priporočenih nasvetih in katere se podvrže o dolžnosti, da nadzoruje živinozdravnik hlev od časa do časa, da se prepriča o zdravju krav in o načinu krmenja.

To nalogo bo gotovo nameravana zadruga drage volje sprejela v svoj delokrog ter s tem jako dobro služila zdravstvenim nameram mestjanov (otročičev).

Taka zadruga bila bi lahko tudi temelj podvzetja, da se sploh kranjskim mlekarskim izdelkom (fini puter, maslo, sir itd.) pridobi v svetovni trgovini kupcev. Prepričan sem, da bodo nastale manjše mlekarske zadruge po deželi, katere bodo po izgledu Bohinjcev, Tirolcev, Švicarjev i. dr. skupno delovale mleko in tem naj pripravljata glavna zadruga pot za izvožnjo njih pridelkov. Bodimo jedini in vstrajni ter sami skrbimo za-se, nikar se ne zanašamo na pomoč drugih!

Preostaje mi še seznaniti kmetovalce vsaj z bistvenimi in glavnimi paragrafi pravil in opravnega reda za mlekarsko zadrugo, da se do dobrega seznanijo z notranjo uredbo zadruge ter da bodo zamogli presoditi vsebino in vrednost zadruge, ko bodo prejeli od kmetijske družbe vabilo k pristopu v zadrugo, katera naj bi se še v tej jeseni ustanovila in pričela, če ne prej, saj z novim letom svoje delovanje.

Popolna pravila so že pripravljena, katera bo odbor kmetijske družbe pregledal in potem zadržnikom nasvetoval. Iz teh pravil hočem se ve da skrajšano le nekatere važne odstavke podati, da se iz teh važnih in glavnih toček spoznati in presoditi morejo vsa pravila.

Tako bi §. 1. izražal namen društva, ki je skupno prodajo mleka in mlekarskih pridelkov zagotoviti živinorejcem zanesljivo prodajo, kupcem pa zanesljivo zdravo in nepokvarjeno blago;

§. 2. določuje sedež zadruge;

§. 3. razpravlja pogoje sprejema v zadrugo, ki so: slehern samostalen kmetovalec more stopiti v zadrugo, ki se zaveže, v zadrugo vedno pošiljati mleko od vsaj 5 krav;

§. 4. določuje o zložitvi ustanovnega kapitala, ki se spravi skupaj iz uplačil družnikov ki uplačajo deleže, in sicer na pr. od vsake krave po 30 gold., torej, kdor jih ima 5, 150 gl.

Ker ima zadruga potrebo ustanovnega denarja, s katerim uredi glavno ali središnje mlekarno z vsemi potrebnimi aparati in pohištvo, razumno je, da morajo družniki zložiti po deležih ustanovno svoto, katera nekako tudi jih veže, da vstrajajo v zadrugi, sicer bi najmanjša nepovolnost jih odločila, da bi popustili zadrugi. Ti deleži se ali takoj uplačajo ali pa v obrokih, in prodati se smejo deleži le drugim kmetovalcem, ki so že družniki ali imalo sposobnost do sprejema.

V 5. §. navedene so dolžnosti družnikov: na pr. 1. družnik mora toliko deležev, kolikor ima krav oglašanih, prevzeti in uplačati, 2. mleko od oglašanih krav le zadrugi pošiljati, 3. izpolnjevati vse določbe društvenih pravil, 4. sprejemati po izvolitvi mu naloženih opravil itd.

Občni zbor ima pravico:

1. voliti ravnateljstvo,
2. določevati nakupovanje oprave ali izpeljavo stavb, kar nad 500 gl. stane,
3. pregledati in odobriti račune,
4. določevati način razdelitve skupila za mleko,
5. sprejemanje in izključenje družnikov itd.

Ravnateljstvo sestavljeno je iz načelnika in 4 odbornikov, ki se volijo za dobo jednega leta, smejo biti zopet izvoljeni, pa tudi morejo obraniti se izvolitvi za naslednji dve leti. Ravnateljstvo vodi vso kupčijo z mlekom in se udje menjavajo v nadzorstvu uprave. Ravnateljstvo sprejema v službo po-

trebne delavne moči, določuje ceno mleku in izdelkom in oskrbuje vsa kupčijska opravila.

§. 10. določuje o pošiljanji mleka.

Družniki so zavezani vse mleko od oglašanih krav redno in pošteno pošiljati zadrugi in ne sme noben družnik poleg se prodajati mleka od drugih krav v mestu. Ta določba ima namen zadržati, da se ne snujejo iz lastnih družnikov tekmovalčja podvzetja. Red mora biti pvsod.

§. 12. določuje način računjenja.

Koncem leta sklenejo se računi z družniki. Glavni računi z vsemi prilagami imajo se vsakega meseca družniku poslati na dom z vabilom k občnemu zboru, ki razpravlja o računu in ga odobri, ter odobreni račun ima še potem 14 dni biti na razpolago družnikom, ki smejo ugovarjati in te ugovore pisмено izročati ravnatelstvu, katero mora izredni občni zbor zopet sklicati, ako je le pet družnikov uročilo ugovor proti temu letnemu računu. (Razvidi se torej, da imajo družniki največjo pravico do računov, torej se ni bati prekanjenja.)

Družniki dobijo potem izplačane svoje deleže; sicer pa more družnik takoj po preteku prvih 8 dnij, ko je pričel pošiljati mleko, dobivati predplačila na račun primerno množini uposlanelega mleka.

Važen je način določitve vrednosti mleka, katero se cenijo po vsebini tolišče. V ta namen sklepa slehern mesec ravnatelstvo račune na podlagi kupčijskega uspeha, koliko pripada na jeden liter mleka. Zato se štirikrat v mesecu mleko od slehernega družnika preiskuje na vsebino tolišče in sicer se preiskuje specifična teža mleka z gostomerom, smetana z Chevalierovim kremometrom. Kot pravilo velja, da ima mleko pri 15° C. topline imeti specifične teže od 1.022 do 1.025. Posneto zmatra se ono mleko, katero še 3/10 tolišče nima.

Preobširen bi postal, ko bi hotel navesti cel način preračunavanja vrednosti mleka, le toliko naj še poudarjam, da se vsako mleko jednako ne plačuje, ampak kdor pošilja jako dobro tolsto mleko, bo za liter več prejel od onega, ki pošilja v zadrugo sicer pošteno, pa bolj pusto mleko, kakoršno je na pr. od mladovnih molznih krav ali od holandskih krav, ki sicer veliko, pa malo tolstega mleka dajo. Ta način se mi dozdeva pravičen, ker sicer bi oni, ki bi imel holandske krave, kaj dobro opravil, zadrževala, pa trpela, ker le tolsto mleko bo obračunano od kupcev, pa tudi iz takega bo kaj masla.

Sleherne mesec mora ravnatelstvo te obračune vrednosti v mesecu doposlanaega mleka razpazniti družniku.

§. 13. razpravlja o rezervnem zakladu,

§. 15. o preprih, ki se izključljivo po ceniveev razsodbi poravnava in voli družnik svojega, zadruga svojega in glavni odbor c. kr. kmetijske družbe kranjske svojega člana kot načelnika tej razsodni skupini.

§. 16. določuje pogoje, pod katerimi je mogoče izstopiti iz zadruge. Vsakateri more koncem leta izstopiti iz zadruge, vendar mora to na znaniti 2 meseca pred sklepom leta.

§. 17. določuje pogoje za razpust zadruge.

Poseben opravični red, katerega občni zbor odobriti ima, določuje opravičnik, ki se slehernemu družniku pri ustupu izroči in po katerem se ima družnik strogo ravnati pri 1. krmenjki krav, 2. molži, 3. pri hlajenji in shranitvi ter prevoznji mleka.

Ta opravičnik podučuje, kaka krma se ne sme pokladati, kako se mora paziti na snažnost ne le posode, ampak tudi pri molži, katero mleko se ne sme pošiljati, in sicer mleko od krav, ki so bolne na vitemu ali sploh bolne,

od krav, ki so v visoki dobi brejosti ali pa prve dni po teletenji,

od krav, ki so vse utrjene iz daljnih trgov še le priprane.

Te naredbe so potrebne, ako hoče zadruga obvarovati se škode in zgube ne le denarne, ampak tudi moralne, ker s pokvarjenim mlekom bi kmalu zgubila dobro ime in s tem kupce.

Nadejam se, da iz te razprave bodo zamogli kmetovalci do dobrega spoznati namen mlekarske zadruge, katero nasvetujem in želim le, da bi moj nasvet našel odmev vsaj za začetek pri večjih kmetovalcih, ki naj bi se v velikem številu zbrali, ko bodo od slavne kmetijske družbe vabljeni k posvetovalnemu shodu, v katerem se bo zamoglo marsikaj še določiti ali preurediti, kakor bodo gospodje za dobro spoznali. Jaz sem le za temelj podal moje nasvete in radosten bom, ako bodo naši gospodarji združili se v mlekarsko zadrugo, ki bo sigurno v korist kmetovalcem.

Kar mi bo le moč, podpiral bom rad zadrugo, ki ima po mojem prepričanji prelepo in važno na logo za našo domovino, ki gotovo potrebuje vsestranskega napredka, posebno pa v kmetijstvu, stebri naše domovine. Ne strašimo se ne nekoliko težkoč, z dobro voljo bo vse doseglo se, ako le bodo res skrbni možje sprejeli stvar v roke. Naši kmetovalci potrebujejo zadrug, katere bodo pripomogle, da bodo zamogli naši gospodarji po poštenih cenah spečavati svoje pridelke. Le zadruge bodo zamogle našim pridelkom pridobiti kupcev tudi v veliki svetovni kupčiji. Časi so drugi in po teh morajo se razupati kmetovalci, ako nečejo zaostati in propasti.

Fr. Povše.

Izdatelj in odgovorni urednik: Ivan Zeleznikar.

Mnogoletna opazovanja. Proti slabosti želodca in pomanjkanju slasti do jedij, sploh pri vseh želodčnih boleznih se prišti Moll-ovi „Seidlitz-praški“ zelo odlikujejo od drugih sredstev, s svojim prebavljeno pospešujočim in želodec okrepčujočim vplivom. Cena škatelci 1. gld. Po poštne povzeti razpošilja jih vsak dan A. Moll, lekarnar in c. kr. dvorni založnik na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj vedno izrečno Moll-ove preparate, z njega varstveno znamko, in podpisom. 3.(20-6)

Tujci:

16. avgusta.

Pri cestni: Brock z Dunaja. — Malnegraf, Heinrich, dr. Lanzl, Stecher, Krass iz Trsta.

Pri železni: Lichtenecker z Dunaja. — Ringeisen iz Budimpešte. — Brusy iz Gradca. — Soiglin, Koščica, Horvathy, H. h. Valjavec iz Zagreba.

Pri cesarji avstrijskem: Pogutz iz Trsta.

Umrljivo v Ljubljani:

13. avgusta: Ernest Mühleisen, c. kr. državni pravdnik, 43 let, Turjaški trg št. 1, za jetiko. — Ivana Novak, sirota, 14 let, Kravja dolina št. 11, za vnetjem možganov.

14. avgusta: Karol Hann, pisar, 22 let, Karlovske ulice št. 22, za jetiko.

V deželnej bolnici:

12. avgusta: Janez Poznik, delavec, 33 let, za jetiko.

13. avgusta: Anton Lekan, delavec, 37 let, za vnetjem grla.

Meteorološko poročilo.

Duh	Cas opazovanja	Stapje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Možna vrstina v mm.
16. avg.	7. jutraj	788-28 mm.	13° 6' C	sl. zah.	jas.	
	2. pop.	785-98 mm.	23° 8' C	sl. svz.	d. jas.	0-00 mm.
	9. zvečer	786-67 mm.	17° 0' C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura 18°, za 1° pod normalom.

Dunajska borza

dné 17. avgusta t. l.

(izvirno telegrafsko poročilo.)

Papirna renta			85	gld.	60	kr.
Srebrna renta			86	"	45	"
Zlata renta			120	"	90	"
5% marčna renta			102	"	40	"
Akcije narodne banke			870	"	—	"
Kreditne akcije London			283	"	60	"
Srebro			126	"	—	"
Napol			9	"	59	"
C. kr. oekini			5	"	92	"
Novške marke			61	"	70	"
1% državne srečke iz l. 1854		250	gld.	132	"	"
Državne srečke iz l. 1864		100	gld.	119	"	50
Ogrska zlata renta 4%			108	"	5	"
Ogrska papirna renta 5%			94	"	95	"
6% štajerske zemljišč. odvez. oblig.			105	"	50	"
Dunavska r. g. srečke 5%			100	gld.	119	75
Zemlj. obc. avstr. 4%			125	"	50	"
Prior. oblig. Elzabetine zapad. železnice			—	"	—	"
Prior. oblig. Ferdinandove sev. želez. ce			99	"	—	"
Kreditne srečke		100	g	17	"	50
Rudolfove srečke		10	"	20	"	—
Akcije anglo-avstr. banke		120	"	112	"	75
Tramway-društ. velj.		170	gld. a. v	197	"	50

V našem založništvu je izšla in se dobiva po vseh knjigozračnicah knjiga:

Poezije S. Gregorčičeve.

Druga pomnožena izdava.

Elegantno vezana knjižica s zlatim obzokom stane 2 gld., nevezana 1 gld. 20 kr.

Ime Gregorčičevo samo dosti priporoča. Oposarjava samo, da je cema tej ščiteno elegantni knjigi zelo niska, in uverjena sva, da bode vsakdo, ki ima uže tudi prvi natis, radostno posegel po njej, saj pa je tudi drugi natis s mnogimi krasnimi, mišljinami in sredi segajočimi pesmimi pomnožen.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

knjigozračnica

v Ljubljani na Kongresnem trgu.

Spreten

prvi delavec (Vorarbeiter),

nemščine in slovensčine zmožen; išče se za stavbeno ključničarstvo. Ponudbe se pošiljajo na Fran Müller-jev Annoncen-Bureau v Ljubljani. (602-1)

VIZITNICE

priloga

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani.

Deželna

Rogaška

slatina.

Tempeljski in Styria-vrelec.

Razglas.

iz zdravstvenih ozirov prepovedalo se je do preklica v političnem okraji Postojinskem obdržavanje letnih in živinskih semnje.

C. kr. okrajno glavarstvo v Postojini,

dné 16. avgusta 1886.

(603-1)

Išče se

domača učiteljica

štrir ot okom za ljudski šolski pouk v nemškem jeziku, za ženska ročna dela in glasovir. — Ponudbe vsprejema Avgust Nussbaum v Ajdovščini. (601-1)

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

so izšle in se dobivajo sledeče knjige:

Ivan Zbogar.

Zgodovinski roman. Spisal Charles Nodier, poslovenil J. Kržišnik. — Ml. 8°, 198 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Selski župnik.

Roman. Spisal L. Holley, poslovenil Vinko. — Ml. 8°, 203 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Pariz v Ameriki.

Roman. Francoski spisal René Lefebvre. Poslovenil S. S. Stat nominis umbra. Ml. 8°, 535 strani. Stane 60 kr., po pošti 70 kr.

Knez Serebrjan.

Roman. Spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 609 strani. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Nov.

Roman. Spisal Turgenjev, poslovenil M. Mdoorh. — Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr., po pošti 80 kr.

Dubroviski.

Povest. Spisal A. S. Puškin, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 122 strani. Cena 25 kr., po pošti 30 kr.

Za dragoceni koreninom.

Povest iz življenja kitajskih pogozdnikov. Spisal A. J. Maksimov. Poslovenil J. P. Ml. 8°, 141 strani. Stane 25 kr., po pošti 30 kr.

Junak našega časa.

Roman. Spisal M. Lermontov, poslovenil J. P. — Ml. 8°, 264 strani. Cena 40 kr., po pošti 45 kr.

Časnikarstvo in naši časniki.

Spisal S. S. Stat. nominis umbra. Ml. 8°, 19 pol. Cena 70 kr., po pošti 75 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznanske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešernin, ali Preširen, spisal Fr. Lovstik. — Telečja pečenska, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiaveli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruškem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novela, spisal J. Ogrinec. Velja 15 kr.
II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvorna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.
V. zvezek, ki obsega: Meta Holdenis, roman, francoski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.
Za vse 3 zvezke naj se priloži še 10 kr. poštne, za posamezne zvezke pa 5 kr.

Takoj delujoče.

Uspeh zajamčen.

Neizogibljivo!

Denar dobi vsaki takoj povrnen, pri katerem ostane, moj sigurno delujoči

ROBORANTIUM

(brado ustvarjajoče sredstvo)

brez uspeha. Ravno tako sigurno pri plešah, izpalih in ostvih laseh. Uspeh po večkratnem močnem utrenji zajamčen. Pošilja v steklenicah po 1 gld. 50 kr. in v steklenicah za poskus po 1 gld.

J. Grolich v Brnu.

V Ljubljani se dobiva pri g. Edwardu Mahr-u, v Trstu Peter Slocevič, via Sanità 13; v Gorici lekar C. Cristoforetto; v Reki lekar C. Silhavy; v Celji Ed. Pellé; v Mariboru J. Martinz; v Rovinji lekar G. Tromba.

Tam se tudi dobi:

Eau de Hébé, orijentalno lepilno sredstvo, ki naraja nežnost, belino in obilnost telesa, odstranjuje pege in lase. Cena 85 kr.

— Ni soperija! —

(701-13)

Uspešni lek za želodčne bolezni.

Z vinom mešana prijetna hladna pijača. (149-12)

Dobiva se pri g. Mih. Kastner-ji, kakor tudi pri gg.: Josipu Fabian-u, C. C. Holzer-ji, Peter Lassnik-u, J. Luckmann-u, Jan. Perdan-u, Jos. Schaffer-ji, Schussnigg-u & Weber-ji, Josipu Terdini v Ljubljani.

Lastnina in tisk „Narodne Tiskarne“.